

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma

Päiväkodin nimi Pikkulinnan päiväkot

Valmis toimintasuunnitelma on käsitelty henkilöstön kanssa (päivämäärä) 30.9.2024

Yksikön toimintasuunnitelma on esitelty huoltajille (päivämäärä) 8.11.2024

Päiväkodin johtajan nimi Minna Råman

Varajohtajan nimi Sanna Rytinki

Oppiva yhteisö toimintakulttuurin ytimenä: Arvot

Päiväkotimme tärkeinä arvoina ovat perhekeskeisyys, kodinomaisuus, kiireettömyys, positiivisuus ja lämmينhenkisyys. Nämä näkyvät päiväkotimme arjessa päivittäin lasten ja perheiden kohtaamisissa.

Rohkeus ja reiluus toteutuvat päiväkodissamme huomioimalla kaikki lapset ja perheet tasapuolisesti ja yksilöllisesti. Kunnioitamme jokaisen lapsen ja perheen omia lähtökohtia, arvoja ja toiveita varhaiskasvatukselle, ja toimimme niiden mukaan. Pieni kahden ryhmän päiväkotimme antaa loistavan pohjan perhekeskeisyydelle kaikkien tuntiessa toisensa.

Vastuullisuutta ja vastuullisesti toimimista harjoittelemme lasten kanssa päivittäin erilaisissa arkisissa tilanteissa. Vastuullisuutta noudatamme esimerkiksi kestävän kehityksen periaatteen kautta. Harjoittelemme myös vastuunottamista omasta toiminnastamme esimerkiksi siivoamalla omat jälkemme, huolehtimalla anteeksipyyttämisistä sekä toimimalla itse vastuullisesti sääntöjä noudattaen.

Oppiva yhteisö toimintakulttuurin ytimenä: Vastuun jakautuminen päiväkodissa:

Pikkulinnan johtotiimin muodostavat päiväkodin johtaja Minna Råman sekä varajohtaja Sanna Rytinki. Jokaisessa kolmessa Linna päiväkodissa on varajohtaja, jotka yhdessä Minna Råmanin kanssa hoitavat johdannolliset asiat, kuten uusien lapsien valinta, työntekijöiden rekrytointi, suhdelukujen täsmäminen, sijaisten hankkiminen yms.

Päiväkotimme koostuu kahdesta ryhmästä, joissa molemmissa työskentelee 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 2 lastenhoitajaa. Jokaisella kasvattajalla on oma pienryhmänsä, jolle he suunnittelevat ikä- ja kehitystason mukaista toimintaa. Opettajat vastaavat kokonaisvaltaisesti ryhmän pedagogisesta toiminnasta ja varhaiskasvatussuunnitelmien laatimisesta. Päiväkotimme käytössä on myös varhaiserityisopettaja Merja Miesmaa, joka vierailee ryhmässämme tasaisin väliajoin ja tulee pyydettyäessä mukaan esimerkiksi lasten vasukeskusteluihin.

Viikoittain sekä koko talon palaveri, että ryhmien omat tiimipalaverit. Ryhmien välinen yhteistyö ja koko talon yhteiset tapahtumat esimerkiksi juhlapyhien aikaan.

Päiväkodissa työskentelee myös päiväkotiapulainen, jonka vastuualueisiin kuuluu päiväkodin puhtaanapito ja ruokahuolto.

Jokaisella työntekijällä on myös muita omia vastuualueitaan päiväkodin toimintaan liittyen (liikuntavastaava, kestävän kehityksen vastaava, ruokatilaus, työhyvinvointivastaava ym muut vastuualueet).

Kasvu ja oppiminen: Lasten kielellinen kehitys

Tuemme lasten kielellistä kehitystä päiväkodin arjessa päivittäin monin tavoin. Annamme jokaiselle lapselle aikaa kertoa asioistaan ja keskustelemme heidän kanssaan.

Päiväkodillamme käy kuukausittain kirjastoauto, josta lainaamme kirjoja lasten sen hetkisten kiinnostusten tai mahdollisten tarpeellisten teemojen/aihealueiden mukaan. Luemme kirjoja lapsille sekä vapaan leikin aikaan, että nukkarissa lepohetkellä. Lepohetkellä kuuntelemme myös usein lasten äänikirjoja. Ennen lepohetkelle menoa lapsilla on kirjan katselu/lukuhetki.

Laulamme/lorutteleamme lähes päivittäin pienissä hetkissä. Toistuvat tutut laulut, uusia mukaan pikkuhiljaa. Kuvatuki käytössä arkisissa tilanteissa, esim. päiväjärjestys/toiminnanohjauskortit.

Nimeämme asioita ja sanoitamme tekemistä, niin lasten kuin aikuisten. Toistetaan sanoja ja annetaan oikea malli puheesta. Harjoitellaan käsitteitä arjen tilanteissa ja suunnitellummin pienryhmissä esim. liikuntaleikkikoulussa ja leikeissä. Avaamme sanan merkityksen lapselle ja käytämme kieltä jota lapsi ymmärtää. Huomioimme eri kieltä äidinkielenään puhuvat lapset, ja kiinnitämme huomiota selkeään ja ymmärrettävään kieleen heidän kanssaan.

Aikuinen laskeutuu lapsen tasolle ja puhuu selkeästi, käyttää elekieltä(osoittaa ja nimeää asian), ottaa katsekontaktin lapseen, varmistaa onko lapsi ymmärtänyt asian, yksinkertaiset ohjeet (ei monta ohjetta kerralla).

Isompien lasten kanssa harjoitteleamme oman nimen kirjoittamista ja tunnistamista leikkitaulun ja paikkamerkkien avulla, tutustumme kirjaimiin kirjaimien ollessa jatkuvasti esillä seinällä, teemme kirjain- ja äänneharjoituksia isojen ryhmässä (5-vuotiaat saavat pelata Ekapeliä).

Eri kieliin tutustuminen aamupiirillä, esim. tervehdykset eri kielillä.

Kasvu ja oppiminen: Tunne- ja vuorovaikutustaidot, turvataidot

Tuemme tunne- ja vuorovaikutustaitoja joka päivä arkisten tilanteiden lomassa empaattisella ja sensitiivisellä suhtautumisella esimerkiksi lasten tunnekuohuihin sekä ristiriitatilanteisiin muiden lasten kanssa. Puutemme tilanteisiin, sanoitamme niitä ja keskustelemme lasten kanssa oikeanlaisista toimintatavoista ja muiden huomioimisesta. Opastetaan ja ohjataan lapsia tarpeen tullen tilanteissa, kuinka toisen kehoa kunnioitetaan (ei kosketeta väärällä tavalla eikä väkisin). Pienten puolella nimetään kehonosia ja miten kaveria saa koskettaa.

Aikuinen luo toisinaan uudenlaisia leikkipareja ja leikkiarvontoja iltapäivisin, jotta lapset oppisivat toimimaan kaikkien kanssa. Otamme myös paljon erilaisia ryhmäytymis- ja vuorovaikutuksellisia yhteisleikkejä tuokioilla ja ruokapiireillä.

Päiväkodiltamme löytyy erilaisia tunnetaito- ja kaveritaitomateriaaleja; Pomenia, Tuikkunen, Fanni, Ympyräiset, Vahvuusvaris, Kaverikaruselli, joita hyödynnämme esimerkiksi pienryhmätuokioillamme. Pomenia -materiaalia käytämme viikoittain.

Pienryhmätoiminta hyvänä pohjana yhteistyötaitojen harjoitteluille, sekä myös ujempien lasten päästä ääneen ja sanomaan oma mielipiteensä.

Harjoitteleamme turvallista liikkumista liikenteessä joka viikko mörriretkelle mentäessä.

Huolehdimme, että jokainen työntekijä vastaa päiväkodin yhteisistä turvallisuutta takaavista säännöistä sekä sisällä että ulkona.

Poistumisharjoitukset pidetään syksyisin.

Kasvu ja oppiminen: Leikki

Leikki on todella tärkeässä osassa jokaista päivää. Oppimisympäristön suunnittelussa on huomioitu hyvä tilankäyttö, erilaiset rauhaa tuovat jakotilat sekä lapsen mielikuvista ja motoriikkaa kehittävät lelut. Monipuoliset leikkiympäristöt ja –välineet sisällä ja ulkona sekä mahdollisuus muokata leikkiympäristöjä kulkevat mukana pitkin toimintakautta. Myös metsä viikoittain leikkiympäristönä metsäretkien yhteydessä.

Leikissä pyritään aina pitkäkestoisuuteen ja siihen, että leikkijöille varmistetaan leikkirauha ja leikkiä ei tarpeettomasti keskeytetä. Aikuiset jakautuvat huoneisiin ja ovat tärkeässä roolissa mm. leikin havainnoitsijoina ja tukemassa leikkiä.

Leikeissä kaverisuhteita vahvistetaan sekä ne luovat tilanteita harjoitella toisen huomioimista, sääntöjä sekä vuorovaikutustaitoja. Aikuisen rooli on havainnoida ettei kukaan jää tahtomattaan yksin.

Leikeissä pidetään tärkeänä monipuolisuutta, lapsen osallisuutta ja luovuutta, kekseliäisyyttä, mielikuvituksen kehittymistä ja myönteistä ilmapiiriä leikitilanteissa. Lasten leikkiä rikastutetaan eri leikkiteemoilla, joissa aikuinen voi olla esimerkiksi välineiden hankkijan ja leikin alullepanijan roolissa.

Leikit kehittävät vuorovaikutustaitoja monipuolisesti, joten leikeissä ilmenevät ristiriitatilanteet ovat opettavia tilanteita lapsille.

Toisinaan aikuinen valitsee leikkiparin esimerkiksi lepohetken jälkeiseksi ajaksi, jolloin mahdollisuus tutustua ja löytää mukavaa tekemistä muidenkin kuin parhaan kaverin kanssa. Näin myös varmistetaan, että jokaiselle on kaveri.

Ohjatun toiminnan lisäksi myös vapaan leikin aikaisia tekemisiä tai leikkejä kuvataan ja dokumentoidaan vanhempien nähtäville muksunkirjaan.

Hyvinvointi ja osallisuus: Yleiset

Lapsen osallisuus korostuu arjen kautta. Päivittäiset tilanteet ja keskustelut tärkeässä roolissa. Selvitetään mitkä ovat lapsen mielenkiinnonkohteita, mistä asioista hän tykkää päiväkodissa ja mitkä eivät ole niin mieluisia.

Seurataan kaverisuhteita ja kysellään niistä. Aito ja välittävä ympäristö, jossa lapsella on turvallinen kommunikointiyhteys aikuisiin ja muihin lapsiin.

Mahdollistetaan toiminnalla, että lapsi saa mahd. paljon onnistumisen kokemuksia, etenkin tilanteissa, joita vielä harjoitellaan, huomioidaan, että harjoiteltavalle asialle on tarpeeksi aikaa ja mahdollisuuksia (esim. pukemisen harjoittelu). Huomioidaan ja kehdutaan sekä onnistumisista että myös sinnikkäästä yrittämisestä. Panostetaan kiireettömyyteen, ei tehdä lapsen puolesta vaan annetaan itse onnistua.

Lapsi osallistuu toiminnan suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin, johon käytetään myös erilaisia välineitä apuna. Pienemmille käytössä kuvakortit, joilla selvitetään heidän toiveitaan. Isommat pystyvät myös suullisesti kertomaan toiveistaan ja niitä kirjataan ylös. Tärkeimpänä pidetään kuitenkin arjen havainnointia ja hetkeen tarttumista.

Toteutetaan kauden aikana viikkoja, jolloin toiminta etenee täysin lasten sen hetkisten kiinnostuksen kohteiden mukaan. → aikuisen roolina tällöin vahvasti havainnoida ja reagoida lasten toiveisiin → toiminnan ja leikin rikastuttaminen.

Vanhempien ajatuksia kuulemme päivittäisissä kohtaamisissa vanhempien kanssa, jonka lisäksi vanhemmat ovat mukana lapsensa varhaiskasvatussuunnitelman laadinnassa. Osallistava vanhempainilta, joissa vanhempien toiveita kuunnellaan ja kirjataan ylös. Vanhempainiltaa varten mietitään tarkasti, millä keinoin huoltajien ääni ja toiveet saadaan kuuluville. Huoltajien toiveita otetaan vastaan mielellään myös pitkin toimintakautta, molemmissa eteisissä on palauteboksit anonyymia palautetta varten. Tämän lisäksi palautetta voi laittaa aina muksunkirjan kautta reissuvihkoon. Kannustava ja kehittävä palaute on tärkeää. Toimintakauden aikana myös yhteisiä tapahtumia vanhempien kanssa, kuten vanhempainkahvit lapsen hakutilanteessa.

Hyvinvointia vahvistetaan luomalla rauhallinen toimintaympäristö, kiireettömyys (pienryhmien/ulkoilujen porrastukset). Säännöllinen päivärytmi ja kaikille yhteiset säännöt ja rajat tuovat lapsille turvallisuutta ja selkeyttä (kuitenkin annetaan tilaa poikkeuksille tilanteen niin vaatiessa/salliessa) ja kunnioitetaan toisten tekemiä päätöksiä tilanteissa. Muutetaan yhdessä toimintamenetelmiä yhdessä keskustellen. Annetaan positiivista palautetta arjen erilaisissa tilanteissa, esim. leikit, kaverin kohtelu ym. Kohdataan jokainen lapsi päivän aikana.

Ryhmäytymisen tukeminen; aamupiirit, toiminnan yhtenäistäminen, pienet mahdollisuudet olla esillä ja saada oma mielipide kuuluviin (esim. leluesittelyt, kuulumisten kertominen)

Hyvinvointi ja osallisuus: Liikkuminen

Liikkuminen on osa jokaista päivää, ja ulkoilulle varataan päivittäin riittävästi aikaa. Toteutamme Nuoren Suomen Liikuntaleikkikoulua viikoittain ja suurin osa työntekijöistä kouluttautunut sen käyttöön. Tuomme liikuntaa esille myös arjen pieniin hetkiin, esimerkiksi ”miten pompitte kuin puput” matkalla metsäretkelle, tai ”miten hiivitte varpaisillaan” matkalla lepopetkelle.

Myönteinen liikunnan mahdollistava ilmapiiri. Liikuntavälineistöä lasten ulottuvilla ja vapaassa käytössä niin sisällä kuin ulkona. Aikuinen ohjaa ja varmistaa niiden turvallisen käytön.

Päiväkodissämme on hyvin suunniteltu ja monipuoliseen liikuntaan kannustava piha ja sisätilat (hiekkapiha, kenttä, ”hyppelykivet”, metsä, kiipeilyseinä, puolapuut, hyppelymatot jne.)

Vuodenaikojen vaihtelu liikunnassa hyödynnetään: oma luistelukenttä päiväkodin pihalla talvella, hiihtolatu vieressä, keväällä ja syksyllä oma pelikenttä. Metsäretket ympäri vuoden (Suomen ladun Metsämörri-, mytys- ja nuppustoiminta)

Vanhemmat kannustetaan myös liikkumaan lasten kanssa! Esimerkiksi syksyllä Arkiseikkailu bingoruudukko.

Lasten liikuntaleikkitoiveisiin vastaaminen ja ryhtyminen sekä niiden rikastuttaminen/lisääminen niin sisällä kuin ulkona.

Puhutaan yhdessä lasten kanssa säännöistä, joilla edistetään turvallisuutta esim. sukat pois liikkariissa ettei liukastu, ei juosta sisällä jne.

Hyvinvointi ja osallisuus: Kulttuuri

Tutustumme erilaisiin kulttuuriin teemoihin lasten mielenkiinnon kohteiden kautta. Hyödynnämme toiminnassamme sekä lähiseutua että muutaman kerran vuodessa myös kauempana Oulussa sijaitsevia tapahtumia tai retkikohteita (esimerkiksi viime vuonna retki kaupunginteatteriin sekä Madetojansaliin konserttiin). Retkeilemme päiväkodin lähipuistossa sekä osallistumme esimerkiksi Alaköön ja muiden Oulun kaupungin kulttuuripalveluiden tapahtumiin aina tilaisuuden tullessa sekä lähellä että kauempana.

Hyödynnämme lähellämme sijaitsevaa kirjastoa sekä kuukausittain päiväkodillamme käyvää kirjastoauto Onnelia. Perheiden vakaumukset ja toiveet huomioiden osa lapsista käy 2 kertaa vuodessa myös lähellä sijaitsevassa Pyhän Andreaan kirkossa joului- ja kevätkeuhkossa, lapsille tarjolle tällöin myös vaihtoehtoista vastaavaa toimintaa.

Joka vuosi koko päiväkodin yhteisellä kevätretkellä pääsemme vierailemaan myös johonkin kauempana sijaitsevaan kohteeseen, kuten esimerkiksi museot, teatterit, Ainolan puisto tai PotnaPekka-ajelut lähympäristössä

Oululaisten lastenmusiikkiyhtyeiden ja muiden esiintyjien kanssa tehtävä yhteistyö konsertin merkeissä, esimerkiksi Soivan Siili ja Klovni Sebastian, Liikkuva Laulureppu.

Kaupungin hiihtolatujen ja luistelukenttien sekä kuntoradan hyödyntäminen.

Teemme yhteistyötä myös muiden Linnapäiväkotien kanssa esim. saatamme käydä katsomassa esitystä toisessa yksikössä.

Kestävä tulevaisuus: Yleiset

Kiertotalous: Kestävän kehityksen periaatteiden mukaan toimiminen näkyy päiväkodissamme esimerkiksi kierrättämisenä, luonnonmateriaalien hyödyntämisenä askartelussa sekä ruokahävikin välttämisenä. Lapset valitsevat itse sopivan annoskoon. Opetamme lapsille arkisissa tilanteissa, kuinka voimme toimia kestävän kehityksen periaatteen mukaan (veden ja sähkön energiaa säästävä käyttö, jätteen lajittelu, paperin maltillinen käyttö ym.) Metsäretkillä huomioimme eväiden ja juomien pakkaamisen suhteen kestävyiden (eväsrasiat ja juomapullot).

Luontosuhde: Käymme metsäretkillä viikoittain, jolloin opettelemme luonnon arvostamista ja siellä toimimista sitä kunnioittaen. Emme jätä roskia metsään. Opettelemme Jokaisenoikeudet. Vuoden aikana sivuamme teemoissa myös aiheita luonnonsuojelu ja ilmastoasiat.

Ilmasto-osaaminen: Päiväkodiltamme löytyy esimerkiksi Greta Thunbergin innoittama lasten kirja maapallon pelastamisesta, johon perehdymme yhdessä lasten kanssa.

Kestävä tulevaisuus: Kansainvälisyys

Otamme huomioon päiväkodissamme olevat eri kansalaisuuden omaavat perheet ja heidän toiveensa varhaiskasvatuksen suhteen. Kunnioitamme ja arvostamme jokaisen perheen omaa kulttuuria ja tapaa toimia.

Kielisuihkutus: Laulamme tuttuja lauluja myös vierailla kielellä, sekä syntymäpäivälaulun myös englanniksi ja ruotsiksi. Opettelemme tutuimpia lastenlauluja ja tervehdyksiä myös vierailla kielellä.

Tartumme hetkiin joissa lapsi kertoo ulkomaanmatkastaan ja perehdymme yhdessä lasten kiinnostuksen mukaan kyseiseen maahan enemmän.

Kestävä tulevaisuus: Digitalisaatio

Päiväkodistamme löytyy 3 tablettia lasten käyttöön. Aikuinen opastaa lapsia tabletin oikeanlaisessa käytössä. Päiväkodin 5-vuotiaat saavat kerran viikossa 15 minuuttia pelata tabletilla Ekapeliä. Lapset voivat hyödyntää tabletteja myös valokuvien ottamiseen sekä esimerkiksi omien esitystensä kuvaamiseen.

Tabletilla käytämme yhdessä mm seuraavia sovelluksia säännöllisesti; pikkukakkonen.

Päiväkodistamme on Beebot-robotti, jonka ohjelmointia harjoittelemme isompien lasten kanssa. Käytämme toisinaan myös tekoälyä esimerkiksi luomalla lasten keksimille hahmoille tarinan/laulun. Pienillä kehukone-sovellus käytössä lasten motivoijana.

Käytössämme on verkossa toimiva Muksunkirja, johon dokumentoimme vanhemmille päiväkodin arkea sekä kuvien että tekstin muodossa. Toisinaan myös lapset pääsevät kuvailemaan esimerkiksi kuvametsästyksessä.

Hyödynnämme lepohetkillä paljon erilaisia lapsille tarkoitettuja äänikirjoja tai rentoutuksia.

Lasten kysymyksiin ja ihmettelyn aiheisiin etsimme yhdessä tietoa ja vastauksia puhelimella käyttäen esimerkiksi Google Lensiä.

Päiväkodissamme on käynyt viime kaudella Oulun kaupungilta Digimentori antamassa ohjausta laitteiden käyttöön lasten kanssa.

Esi – ja alkuopetuksen yhteistyö

Yhtenäinen esi- ja alkuopetuksen pedagogiikka, toimintakulttuuri ja oppimisympäristö vahvistaa lapsen varhaista perustaitojen oppimista ja mahdollistaa lapsen yksilöllisen etenemisen kasvun ja opin polulla joustavien siirtymien avulla.

Muut päiväkodin toimintavuotta koskevat asiat

Vanhempainilta 17.9.

Erilaisia juhlapyyhiin sidottuja teemapäiviä tulossa useita toimintakauden aikana (Halloweenjuhlat, Isänpäiväkahvit, Itsenäisyyspäivän linnan juhlat, koko perheelle jouluaamiainen 29.11, joulujuhla, Ystävänpäiväjuhlat, Pääsiäinen, Vappujuhlat, Äitienpäiväkahvit, kevätjuhla ym.)

Muita tärkeitä päiviä vuoden aikana: valokuvaus, poistumisharjoitukset

Seurakunnalta Hanna Partanen käy pitämässä meille n. kerran kuussa katsomuskasvatustuokion, joka on tunnustukseton ja siten koko lapsiryhmälle sopiva.

Arviointi

Päivittäinen avoin, rehellinen ja luottamuksellinen keskusteluilmapiiri tärkeää työntekijöiden keskuudessa. Uskalletaan sanoa ja ottaa palautetta ja kehitysehdotuksia vastaan.

Tiimipalavereissa (1krt viikko) ja koko talon palaverissa (1krt viikko) arvioidaan toimintaa ja käytänteitä.

Syksyllä ryhmän varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen ja sen päivittäminen tärkeänä arvioinnin välineenä.

Ryhmäkehityskeskustelut käydään syksyisin ja pomon puolituntiset keväisin

Huoltajilta kerätään palautetta mm. vasu- ja leops -keskustelujen yhteydessä, palautelaatikoilla ja asiakastyytyväisyyskyselyillä

Huoltajien kanssa käydään varhaiskasvatuskeskusteluja ja esiopetuskeskusteluja 2 krt vuodessa

Lapset arvioivat toimintaa heille suunnatuilla menetelmillä esimerkiksi kuvien avulla

Työntekijöillä mahdollisuus vahvistaa osaamistaan erilaisten koulutusten avulla, niille pyritään järjestämään aina aikaa.